

Raadsvoorstel

Onderwerp: Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland

Datum collegevergadering	13 februari 2024	Ambtenaar	R. van Wechem
Zaaknummer	1544115	Telefoon	0255 567821
Portefeuillehouder(s)	F.C. Dales	E-mailadres	rwechem@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Als zienswijze mee te geven om artikel 42 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland aan te passen en als uiterlijke datum voor het aanleveren van de ontwerpbegroting 15 april aan te houden en verder geen wensen en bedenkingen te hebben bij de voorgestelde wijzigingen van deze gemeenschappelijke regeling.

Samenvatting

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd met als doel de invloed van de gemeenteraden op gemeenschappelijke regelingen te versterken.

De wetwijziging vereist dat regelingen, waaronder de Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio Kennemerland (hierna VRK), uiterlijk in juli 2024 hierop zijn aangepast.

Er zijn vier redenen om deze regeling aan te passen:

- De bovengenoemde wetwijziging vereist deze aanpassing.
- De onderbrenging van Veilig Thuis in de VRK in 2020 vereist aanpassing van de bestuurlijke governance.
- De verdeling van de stemverhouding in het Algemeen Bestuur verandert.
- Er vindt een technische actualisering van de regeling plaats.

Het college is bevoegd tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling en stelt de gemeenteraad voor om geen wensen en bedenkingen te hebben bij de conceptwijziging, met uitzondering van één technisch punt rond de ontwerpbegroting. Dit betreft de uiterlijke datum waarop de ontwerpbegroting toegestuurd wordt aan de raden.

Inleiding

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland legt de gemeenteraad een conceptversie tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (Hierna: GR) van de VRK voor.

GEMEENTE VELSEN

Aanleiding tot wijziging ligt in eerste plaats in de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De Wgr is in juli 2022 gewijzigd met het doel de positie van de gemeenteraden te versterken. Regelingen dienen hierop met ingang van juli 2024 aangepast te zijn.

Een andere aanleiding is de onderbrenging van Veilig Thuis bij de VRK, in 2020. Het is nodig de bestuurlijke governance hierop aan te passen, zodat deze in lijn komt te liggen met de wijze van aansturing van de andere taken van de VRK. Verder wil het Algemeen Bestuur de stemverhouding in het Algemeen Bestuur wijzigen. En ten slotte zijn er nog een aantal meer technische kwesties die vragen om actualisering van de regeling.

Het aanpassen van de GR is een bevoegdheid van het college. Om per 1 juli 2024 aan de nieuwe Wgr te voldoen dient het college de gemeenteraad eerst te vragen een zienswijze te geven op de voorgestelde wijzigingen. Na ontvangst van de zienswijzen van gemeenteraden kan een definitief voorstel worden gemaakt ter vaststelling door de colleges, waarvoor de gemeenteraden dan toestemming gevraagd dient te worden.

De raad wordt verzocht een zienswijze te geven op de conceptversie tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling van de VRK.

Beoogd doel en effect van het besluit

Met het besluit informeert het college de gemeenteraad over de te wijzigen GR VRK en nodigt het college de raad uit om een zienswijze te geven op de conceptversie.

De zienswijzen van de GR VRK betrokken gemeenteraden zullen uiterlijk 1 juli 2024 opgenomen worden in de herziene GR VRK. Dit is conform de tweejarig termijn voor de volledige implementatie van de nieuwe Wgr.

Het wijzigingen van de Gemeenschappelijke Regeling versterkt de positie van de gemeenteraad en zorgt ervoor dat de governance van de VRK beter overeenkomt met de recente ontwikkelingen.

Argumenten

In de bijlagen vindt u de brief van de VRK aan het college en de was/wordt-tabel van de GR. Beide documenten bevatten een nadere toelichting op de voorgestelde wijzigingen. De brief classificeert de wijzigingen naar type, waardoor duidelijk wordt wat de aanpassingen inhouden zijn ten aanzien van de gewijzigde Wgr, de aanpassing in governance in verband met Veilig Thuis, de wijzigingen in stemverhoudingen Algemeen Bestuur en de overige wijzigingen.

Voorgestelde zienswijze

De wijzigingen ten aanzien van de aanpassing in de governance in verband met Veilig Thuis, de wijzigingen in de stemverhoudingen Algemeen Bestuur en de overige wijzigingen sluiten aan bij de wensen van zowel de gemeenteraad als Algemeen bestuur. Het college heeft geen wensen en bedenkingen bij deze voorgestelde wijzigingen.

De voorgestelde zienswijze betreft een technisch punt en heeft betrekking op de wijziging ten aanzien van de gewijzigde Wgr. De raad wordt voorgesteld om als zienswijze aan te dragen dat artikel 42 wordt aangepast, zodat de uiterlijke datum voor het aanleveren van de ontwerpbegroting 15 april wordt.

Artikel 42

GEMEENTE VELSEN

Artikel 42, betreffende de begroting, specificeert de nieuwe wettelijke termijnen voor de zienswijze op de programmabegroting benoemd. De voorgestelde zienswijze dient ervoor te zorgen dat de raad voldoet aan de wettelijke vereisten voor het afgeven van een zienswijze, door de termijnen af te stemmen op het bestuurlijke besluitvormingsproces van de gemeente.

Volgens de huidige GR dient de ontwerpbegroting uiterlijk 15 juni voorafgaand aan het kalenderjaar waar deze over gaat, worden verstrekt aan de gemeenteraden. Het Algemeen Bestuur stelt de begroting vóór 25 juli vast. De voorgestelde wijziging door de VRK houdt in dat de ontwerpbegroting uiterlijk vóór 10 juni verstuurd moet worden aan de gemeenteraad om uiterlijk op 15 september een vastgestelde begroting aan de Gedeputeerde Staten aan te kunnen bieden, rekening houdend met een de gestelde zienswijzetermijn van 12 weken.

De VRK geeft aan de wettelijke tekst hiervoor op te nemen met bijbehorende wettelijk gestelde termijnen van aanleveren. De stelling van de VRK dat in de Gr geen van de wet afwijkende termijn kan worden opgenomen klopt niet. Vanuit de Wgr mag er geen kortere termijn dan de wettelijke 12 weken opgenomen worden. Echter is het wel mogelijk om in de GR een langere termijn vast te leggen.

Met de wettelijke aanpassing van de zienswijzetermijn beoogt de wetgever de raden meer ruimte te geven. Rekening houdend met het zomerreces, wordt het nieuwe proces lastig in te passen in de huidige planning. De VRK doet een toezegging door in de toelichting aan te geven rekening te houden met deze uitdaging. Voor de duidelijkheid en planning van de raad is het echter essentieel om hier duidelijke afspraken over te maken. Dit garandeert de raad aan de wettelijke verplichtingen van het afgeven van een zienswijze te kunnen voldoen.

De wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen

In 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. Doel hiervan was om het besturen van de gemeenschappelijke regelingen meer democratisch te maken. De gemeenteraden hebben het op zich genomen om kaders mee te geven voor de invulling van deze wet bij de VRK. De inbreng van de gemeenteraden, verwoord in de bijgevoegde “Memo Ontvangen reacties op kaders voor een nieuwe regeling VRK” van 15 november 2023, had niet betrekking op alles wat volgt uit de wetswijziging, maar is specifiek van toepassing op de artikelen 10, 11, 12 en 17 van de GR VRK.

Gemeenschappelijke adviescommissie

Een wijziging die rechtstreeks uit de Wet volgt (artikel 24a Wgr) is de mogelijkheid voor raden om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen. Op dit moment zijn er nog geen initiatieven bij raden voor het inrichten van zo'n commissie. Maar zodra de gemeenteraden in de regio gezamenlijk besluiten met een gemeenschappelijke adviescommissie te starten, geeft het Algemeen Bestuur daar gehoor aan. Hiervoor hoeft in de Gemeenschappelijke Regeling niets te worden geregeld, dit regelt de wet. Er is dus geen artikel opgenomen over zo'n adviescommissie. Wel zal er een reglement worden voorbereid, om ervoor te zorgen dat een eventueel op te richten gemeenschappelijke adviescommissie vlot kan starten zodra gemeenteraden dat willen.

Voorgestelde wijzigingen op basis van de Wgr

- Artikel 10 betreft de gevallen waarin een zienswijze moet worden gevraagd aan gemeenteraden. In aanvulling op de bestaande zienswijzeprocedures worden de gemeenteraden nu ook om een zienswijze gevraagd bij:
  - o Belangrijke wijzigingen in het takenpakket van de VRK;
  - o Nieuwe taken of het afstoten van bestaande taken;
  - o Bij plannen waarin de strategische koers van de organisatie wordt gewijzigd;
  - o Wanneer dat vanuit de vertegenwoordiging van drie deelnemende gemeenten in het Algemeen Bestuur óf vanuit minimaal drie gemeenteraden wordt verzocht.

- Artikel 11: betreft de wijze waarop burgers worden betrokken bij de taken van de VRK. Dit voorstel komt overeen met de inbreng van de raden. De raden gaven aan dat zichzelf participatie met inwoners mogelijk kunnen maken, waarbij dan wel nodig is dat de VRK de gemeenteraden tijdig informeert over relevante ontwikkelingen.
- Artikel 12: een regeling om de doeltreffendheid van de gemeenschappelijke regeling eenmaal per vier jaar te evalueren.
- Artikel 17: er is aan dit artikel een lid toegevoegd over de invulling van de actieve informatieplicht.
- Artikel 18: een 'verplichte' jaarlijkse informatiebijeenkomst voor raden is geschrapt in de regeling, in de loop van de jaren is gebleken dat dit niet de gewenste en meest effectieve vorm is waarin raden geïnformeerd willen worden.
- Artikel 42: de nieuwe wettelijke termijnen voor de zienswijze op de programmabegroting zijn benoemd. Ook is expliciet benoemd dat de zienswijzen worden gevoegd bij de ontwerpbegroting die naar het Algemeen Bestuur gaat, samen met een reactie van het Dagelijks Bestuur op die zienswijzen. Deze wijziging volgt uit de wet.
- Artikel 45: voorgesteld wordt ervoor te zorgen dat gemeenteraden tijdig over het ontwerpjaarverslag beschikken, zodat deze informatie kan worden betrokken bij de zienswijze op de programmabegroting.
- Artikel 47: ook bestuursrapportages zullen ter informatie naar gemeenteraden worden gestuurd.
- Artikel 49 en 50: de regeling moet bepalingen bevatten over het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling bij uittreding van een lid. De teksten over toe- en uittreding in zijn geheel aangepast, op een wijze die beter past bij de wettelijke situatie.

Aanpassingen in de governance in verband met Veilig Thuis

De bestuurders van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) hebben in de loop der jaren steeds meer taken gekregen op het snijvlak van maatschappelijke zorg en veiligheid, met als opvallendste ontwikkeling de onderbrenging van Veilig Thuis in 2020. Dit heeft geleid tot een situatie waarin portefeuillehouders Sociaal Domein, die normaal gesproken niet betrokken zijn bij het bestuur van de VRK, nu buiten het besluitvormingsproces staan, terwijl de financiering van deze taken belangrijke bestuurlijke keuzes en dilemma's met zich meebrengt.

Als oplossing hiervoor is voorgesteld een nieuwe bestuurscommissie te vormen die de betrokkenheid van portefeuillehouders Sociaal Domein bij de VRK moet waarborgen en hen in staat moet stellen verantwoordelijkheid te dragen voor besluiten over de betrokken taken. Deze nieuwe commissie zal, net als de bestaande commissies voor GGD-taken en veiligheidstaken, bestuurstaken krijgen gedelegeerd, met uitzondering van het vaststellen van de begroting en het jaarverslag, maar met de plicht om advies te geven over de ontwerpbegroting.

De belangrijkste wijzigingen in de Gemeenschappelijke Regeling omvatten:

- Artikel 7, lid 4: de taak van Veilig Thuis wordt benoemd als een taak van de VRK.
- Artikel 20: de benoeming van de drie 'verplichte' bestuurscommissies.
- Artikel 30: de bepaling dat ook een lid van de derde bestuurscommissie een lid van het Dagelijks Bestuur (DB) aanwijst.
- Artikelen 31, 32 en 34: tekstuele wijzigingen vanwege de invoering van de derde bestuurscommissie.

Het Algemeen Bestuur van de VRK zal verder onderzoeken hoe de bestuurlijke structuur van de VRK nog duidelijker kan maken dat wethouders verantwoordelijk zijn voor bepaalde taken, zonder de organisatie op te splitsen of de kosten voor gemeenten te verhogen.

GEMEENTE VELSEN

Het onderbrengen van Veilig Thuis in de GR VRK loopt parallel aan de ontwikkeling van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. In dit Toekomstscenario is het de bedoeling dat Veilig Thuis onderdeel wordt van een nieuwe publiekrechtelijke regionale organisatie, de zgn. regionale veiligheidsteams. Dit is bekend bij de VRK. Omdat hierover nog geen politiek besluit is gemaakt, kiest de VRK ervoor om Veilig Thuis nu onder te brengen in de GR VRK.

Besluitvorming over het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming wordt in 2025 verwacht, het aanpassen van de wet in 2025-2027 en de implementatie in 2027-2030. Gezien de steun van de meerderheid van de Tweede Kamer en het niet-controversieel verklaren van deze ontwikkeling door het demissionair kabinet, is het aannemelijk dat Veilig Thuis binnen enkele jaren geen onderdeel zal zijn van de GR VRK. Als alles gaat zoals hierboven beschreven moet de taak 'Veilig Thuis' rond 2028 weer uit de GR VRK, dit zal gepaard gaan met frictiekosten voor ons als gemeente.

Wijziging stemverhoudingen algemeen bestuur

Deze wijziging betreft uitsluitend artikel 16, waar nu wordt voorgesteld dat elke gemeente één stem heeft in het Algemeen Bestuur. Lid 3 is uitgebreid naar leden 3 tot en met 5, waardoor de burgemeesters van Haarlem, Haarlemmermeer, en Velsen als leden van het Dagelijks Bestuur geen meerderheid meer vormen in het Algemeen Bestuur. Hiermee wordt de positie van het Algemeen Bestuur versterkt. Gezien de aanzienlijke financiële bijdrage van de drie gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen, circa $\frac{3}{4}$ van de begroting, wordt een speciale regeling ingevoerd voor financiële besluiten waarbij een begroting als verworpen geldt bij tegenstemmen van twee van deze drie gemeentes.

Het gebruik van deze regeling zal ingebed moeten zijn in een zorgvuldige procedure. Het Algemeen Bestuur ontkomt er tenslotte niet aan, toch een sluitende programmabegroting vast te moeten stellen. Voor een uitwerking van zo'n procedure is een gemeenschappelijke regeling echter niet geschikt, dit zal daarom worden geregeld in het reglement van het Algemeen Bestuur.

Overige wijzigingen

Naast de genoemde wijzigingen worden er nog een aantal kleine technische en tekstuele aanpassingen doorgevoerd. Reden hiervoor is om de regeling te verduidelijken en te actualiseren.

Alternatieven

N.v.t.

Risico's

De Wgr verplicht colleges om de noodzakelijke wijzigingen uiterlijk 1 juli 2024 vast te leggen in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling. Gezien de benodigde tijd voor besluitvormingsprocedures bij de gemeenten en bij de VRK is deze deadline uitdagend.

Programma

Kader

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).
- Wet Veiligheidsregio's
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland

Participatie en inspraak

In november 2022 heeft het bestuur van de VRK besloten via de griffies aan gemeenteraden te vragen welke kaders gemeenteraden willen meegeven voor de wijziging van de regeling. De griffies en gemeenteraden van alle regiogemeenten zijn in het eerste half jaar van 2023 aan de slag gegaan met de gewijzigde Wgr en meer concreet met de gewenste effecten daarvan voor de Gemeenschappelijke Regeling van de VRK.

- Op woensdag 14 juni kreeg de gemeenteraad van Velsen de gelegenheid om een reactie mee te geven aan de burgemeester. De reacties van de alle raden zijn verwerkt in een gespreksmemo (zie bijlage 3).
- Op 9 november hebben de gemeenteraden aan het Algemeen Bestuur een memo toegestuurd over de reacties van gemeenteraden op kaders voor een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling VRK.
- Op 15 november 2023 een regionale raadsledenavond gehouden, waarin leden van het Dagelijks Bestuur VRK in gesprek zijn gegaan met raadsleden over de voorzet van de gemeenteraden.

Financiële consequenties

Het besluit heeft voor de gemeente op dit moment geen financiële gevolgen.

Uitvoering van besluit

De VRK verzoekt de gemeenteraad om de zienswijze uiterlijk op 1 april 2024 aan het bestuur van de VRK mee te delen. Daarna zal een definitief voorstel aan de colleges worden gezonden ter vaststelling.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

- Raadsvoorstel Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland
- Raadsbesluit Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland
- Agendaverzoek Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

- Bijlage 1 brief colleges wijziging GR
- Bijlage 2 Was-woordt tabel wijziging GR
- Bijlage 3 Memo over de ontvangen uitkomsten voor input op de kaders bij een nieuwe regeling

GEMEENTE VELSEN

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

De burgemeester,

D. Veurink

F.C. Dales

